

Inför det nya året har styrelsen haft sitt första styrelsemöte och lovat att förstärka kontakten med nya och gamla medlemmar. Först och främst vill vi hälsa alla nya medlemmar varmt välkomna till föreningen. Glädjande nog så växer medlemsantalet stadigt och 2007 innebar en ökning med närmare 30 %. Inte minst har Offsetkollegiets medlemmar till stor del kommit till oss i samband med att Kollegiet lades ner. För att knyta nya medlemmar litet tätare till oss skall ett introduktionsbrev i framtiden gå ut med information om föreningens olika verksamheter. Gamla medlemmar hälsar vi naturligtvis också inför det nya året och hoppas på att alla skall utnyttja de medlemsaktiviteter som finns och att nya som gamla medlemmar samlas i och kring museet. Litografiskt Allehanda skall komma minst 3 men helst 4 gånger/år varav detta är årets första.

GOTT NYTT ÅR!
Önskar styrelsen

Vem gör vad?

Heléne Arebert är vår museichef och förutom alla allmänna sysslor lägger hon upp museets samlingar i en databas, som skall ge oss översikt och snabb tillgång till alla våra tryck, stenar, maskiner m.m. Efter-som de administrativa insatserna ökar har vi under senare delen av halvåret och tillsvidare fått *Keresia Norman* till vår hjälp och stöd. Det är mycket arbete med alla besök från skolor, enskilda grupper och andra som kommer till både under dagtid och under kvälltid, för att inte tala om medlemsregister, annonsering, hemsida, telefon service etc. Tor Åkerwall sköter alla skolbesök och det är en verksamhet, som kräver en egen rubrik att redogöra för. Vi tar i undervisningssyfte emot ca 2 skolklasser i månaden, ibland 3. *Roland Lindstedt* är vårt allt i allo som med kluriga idéer löser många tekniska

problem, också tar han även hand om besökare. *Bertil Andersson*, sist men inte minst, skall hedras särskilt. Inför sommaren gick han i pension men tack vare hans insatser har föreningen haft en mycket gynnad ekonomisk situation under den tid vi varit på Sundby Gård. Nu hoppas vi att han skall komma igen och bara litografera och njuta av livet.

Vad gör vi och vad har vi gjort?

Det arbete som märks mest utåt på museet är våra utställningar. Dem sköter *Jan Alvant* med en aldrig sviktande energi. Hans goda idéer, djupa insikter och kloka åsikter gör att vi alltid kan visa intressanta saker och ge dem en bakgrund i det skeende våra yrken innebär. Under 2007 har vi visat

- • • • •
- ÅRSMÖTE
- 19 maj
- Litografklubbens Arkiv
- kallar härmed till årsmöte
- måndagen den 19 maj.
- Plats:
- Grudes ateljé & stentryckeri, Sundby Gård.
-
- Välkomna!
- • • • •

"Affischer från förr" med fina litografiska tryck från original av bl. a Isaac Grünwald, Olle Hjortzberg, Einar Forseth och Wilhelm Kåge. Olof Halldin, Kungl. Bibliotekets affischexpert höll ett mycket uppskattat föredrag på årsmötet 2007 över ämnet. Med anledning av Linné-året hade vi sedan en utställning "Botaniska Planscher, som visade utsökta arbeten av t ex Max Richter.

Skolplanscher (1900 1950) är paradexempel på litografiskt hantverk av högsta klass.

Höstutställning 2007, "Hästar Hundar Zebror"

Under hösten har vi visat *Cecilia Frisendahls* mångfacetterade grafik i en separatutställning. Cecilia tillhör museets styrelse och är också en av våra stora tillskyndare både med sina litografiska arbeten, som under senare tid har visat Johanna ibland i nästan metafysiska versioner och som rådgivare och mentor för oss alla.

Inför våren 2008 hade vi hoppats på en utställning om fotomekanisk repro kring vår unika Holmlundskamera, dvs. en horisontal reproduktionskamera med trästativ, som skänkts av Miller Stämplar i Sunne.

Utställningen skall ske i samarbete med Fotoklubben, en förening bestående av äldre reprofotografer. Tyvärr blir vi tvungna att skjuta på utställningen. Lokalen kommer att behövas för andra verksamheter under vårterminen. Kameran är ju en 4 m lång och stor pjäs, som kräver hela utställningslokalens utrymme.

Istället förbereder *Jan Alvant* nu en ny plansch-utställning eftersom vi fått ett erbjudande från Tombergaskolan att ta hand om en hel skolplansch-samling ca 300 st i tämligen orört skick.

Skolbesök

En stor del av den löpande verksamheten upptas av skolbesöken. Så här går det till. Vi, dvs. Tor, Heléne och Keresia har kontakt med bildlärarna i främst kommu-

nens skolor på mellanstadiet och erbjuder dem möjlighet att ta del av litografins hemligheter. Tor Åkerwall slipar ett antal stenar beroende på antal klasser och elever, tar med sig dem till aktuell skola. Där håller han ofta en bejublad föreläsning hur eleverna skall rita sitt motiv på stenarna och vad som händer senare. Han lämnar stenarna i klassens och bildlärares vård och de får rita sina motiv i lugn och ro. När detta är klart hämtar han stenarna till museet, där han etsar och ev. korrigerar dem och också trycker en upplaga i en av rivarpressarna.

Kalksten litograferad av skolklass klar för tryck i en av våra rivarpressar.

Slutligen kommer klassen med lärare till museet och Tor visar hur etsningen och tryckningen går till och som avslutning lämnar han ett ex till var elev.

Några elever från Utsäljeskolan kopplar av efter tryckbesök på Grudes ateljé & stentryckeri.

Den här verksamheten har blivit mycket uppskattad och när kommunens styresmän med kommunalrådet Bo Trygg i spetsen kom på ett besök till museet i somras och fick detta redogjort för sig, tror redaktören för dessa rader att

det ligger till grund för den positiva inställning som förhoppningsvis ger oss medel för fortsatt verksamhet i museet.

Arkivverksamhet

Under hösten har vi också haft besök från Riksarkivet av en papperskonservator från bevarandeverksamheten, som under en dag gick igenom våra samlingar, främst tryck, för att ge oss råd om hur dessa förvaras på bästa sätt. I stort var våra lokaler väl anpassade men kritik riktades mot mappar och lådor. Allt tryck ska förvaras mellan syrafritt papper. Wellpappskivor och liknande material är förbjudna liksom också trälådor. Vår vackra litoreproduktion och mångfaldiga sär- och samtryck av ingående färger av Hästen, format 950 x 1250 mm, har fått arkivskador och styrelsen avser att avsätta medel för att rädda denna.

"Hästen"

Konservatorns besök gav anledning till ett flertal insatser för att rädda våra kulturvärden.

Studieresa

Genom medel från Grudes Stipendiefond kommer vi att under våren företa en studieresa till Solnhofen, kalkstensbrottet från vilket huvuddelen av all litografisk sten kommer och byn där litografins vagga stod. Vi hoppas att på vägen dit också besöka Senefeldermuseet i Offenbach och om möjligt också Gutenbergmuseet i Mainz.

Besök på museet

Tor Åkerwall och Platschef Heléne Arebert vid vår stolthet: tryckpressen "Johanna".

Under det gångna året har vi fått besök av 1 120 personer och antalet gruppbesök har varit 24 st. förutom alla skolklasserna, som var 30 st. med ca 25 elever i varje klass. I början av augusti öppnade Sundby Gård sin restaurangverksamhet vilket bidrog till att öka besöken till museet. I samband med invigningen ingick besök på museet i restaurangens mottagning. Detta uppskattades inte bara av gästerna till världshuset. Under våren och sommaren sålde vi också glass, vilket starkt bidrog till en ökad uppmärksamhet för museet.

Ekonomi

Trots att i skrivande stund bara någon vecka gått på det nya året har vi en första ekonomisk rapport på föregående år. Vår omsättning 2007 är ca 1,2 milj. Av dessa är ca 950 tusen bidrag från stat och kommun. Och eftersom de inte är årliga lever vi farligt i framtiden. Våra lönekostnader för anställda lägger beslag på en summa i samma storleksordning trots mycket blygsamma "löner". I samband

med årsmötet den 19 maj senare i år kommer en noggrann reviderad rapport till alla medlemmar. Huddinge Kommun har glädjande skjutit till 60 000 för verksamheten och vi hoppas att ett äskande från föreningen kommer att säkra en lön under 2009 men den kommer först upp till behandling senare i vår. På olika sätt söker vi ekonomiska lösningar för museiverksamheten framöver, ty det krävs en heltidstjänst minst för att sköta de åtaganden vi har idag. Vi har också fått ett s.k. accessbidrag från Statens Kulturråd men som bara täcker kostnader för ett halvår framåt.

Hemsidan

Sedan förra sommaren har föreningen haft en hemsida, som berättar om Grudes Ateljé och Stenstryckeri, visar Johannas knarriga gång och de personer som mer eller mindre stadigt verkar där. Nu har *Keresia* tagit sig an hemsidan

Keresia Norman, administration/IT.

och förtjänstfullt utvecklat och aktualiserat den så att den väl kan mäta sig med det bästa som finns på nätet. Glöm inte att gå in och se vad som händer på www.grudsmuseum.se.

Årets litografi

Årets litografi heter "Tystnad i trådsmedjan". Bildformatet är 200 x 300 mm och stentryckt i 2 färger.

Konstnären heter Gunnar Olausson. Han är en av föreningens och verksamhetens bärande krafter. Om han inte bygger hus på Gräsö utanför Öregrund så trycker han utmärkta litografier

"Tystnad i trådsmedjan" litografi av Gunnar Olausson.

som han som i detta fall förser med en tankeväckande text om smidets betydelse för Sverige.

Våra kontaktpersoner

Vår ordförande, *Claes Nisell*, har under året på ett oförliknligt sätt fått kommun, olika kulturinstitutioner och arbetslivsorganisationer att ställa upp med bidrag för verksamheten. Göran Wassberg är föreningens utmärkte kontakt mot den grafiska branschen.

Medlemsförmåner

För att Ni, kära medlemmar inte skall glömma att besöka oss vill vi gärna upprepa de medlemsförmåner, som ingår i den hundralapp som ett medlemskap kostar.

Enskilda medlemmar LkA/Konstnärer

- Fria besök för dig själv och anhöriga
- Möjlighet att utan kostnad delta i litografiskt arbete på museet
- Kontakt med gamla yrkesmän, -kvinnor med stor samhörighetskänsla.
- möjlighet att vinna årets litografi mm

Företagsmedlemmar har dessutom dessa förmåner:

- Fri entré till Grudes ateljé & stentryckeri för företagets anställda
- Bokade visningar – 50 %
- Bokning av konferenslokal - 50 %
- 1 st litografi per år
- Inbjudan till vernissager och specialarrangemang

Fyll i och klipp ut!

Visa medlemskortet när du kommer till museet! Medlemsnummer hittar du på kurtens adressetikett.

LITOGRAFISKT ALLEHANDA
Medlemskort för

NAMN: _____

MEDLEMSNR: _____

ÅR: _____

EFTERLYSNING

Vi behöver komplettera medlemsregistret med mailadresser. Skicka gärna den till oss på adress: grudsmuseum@telia.com

Grudes Vänner, som också är våra sponsorer har följande förmåner:

- Fri entré
- visningar av Grudes ateljé & stentryckeri
- tillgång till konferenslokal
- 3 – 5 litografier per år
- en kalksten med ditt företags logotyp, som placeras väl synligt i entrén på Grudes ateljé & stentryckeri

Styrelsen LkA

Styrelsen har bestått av ordförande Claes Nisell, vice ordförande. Ture Mattsson och Sekreterare Hans Hedberg.

Ledamöter: Jan Alvant, Cecilia Frisendahl, Ingvar Magnusson och Göran Wassberg.

Suppleanter:

Lars Andersson, Gunnar Fernquist och Guy Olmin.

Revisorer:

Sture Björnqvist och Nils Wahlqvist.

Revisorsuppleanter:

Ann-Marie Valberg och Torbjörn Öhrnell

Valberedning:

Gunnar Olausson, Bror Lord samt Åke Rosenqvist

Litografiskt Allehanda

Utges av Litografklubbens Arkiv
Redaktör: Göran Wassberg
Tryck: Wassberg & Skotte